

VINERI · 20 FEBRUARIE 2015 · ANUL LXV NR. 8

FOAIA

100 FOAIA

românească

SĂPTĂMĂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Balul promoției 2011–2015, de la Liceul „N. Bălcescu” din Jula
Să ne pregătim împreună pentru bacalaureatul superior!
AȚRU și-a votat bugetul pe anul 2015

CALENDAR ORTODOX

23 februarie, luni, † Sf. Mc. Policarp, Ep. Smirnei; Sf. Cuv. Gorgonia.
24 februarie, marți, †) Întâia și a doua aflare a Capului Sf. Ioan Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului.
25 februarie, miercuri, Sf. Tarasie, patriarhul Constantinopolului; Sf. Mc. Alexandru și Ipatie.
26 februarie, joi, Sf. Porfirie, Arhiep. Gazei; Sf. Mc. Fotini; Sf. Teodor.
27 februarie, vineri, Sf. Cuv. Mărt. Procopie și Talaleu (Post)
28 februarie, sâmbătă, †) Sf. Cuv. Ioan Casian Romanul și Gherman din Dobrogea; Sf. Cuv. Vasile Mărturisitorul; Sf. Sfinți Mc. Nestor; Sf. Sfinți Mc. Proterie (Sâmbăta Sf. Teodor – Pomenirea morților)
1 martie, duminică, Sf. Cuv. Mc. Evdochia; Sf. Cuv. Domnina; Sf. Mc. Antonina; Sf. Mc. Marcel și Antonie (Dezlegare la ulei și vin). Duminica I din Post (a Ortodoxiei).

Curiozități românești

Muzeul Satului „Dimitrie Gusti” din capitala României este unul dintre cele mai cunoscute, vizitate și iubite atracții turistice din București, dar și din țară, fiind inaugurat în anul 1936. Așezat pe o latură a parcului Herăstrău în paralel cu șoseaua Kiseleff, **Muzeul Satului**, prin mărimea sa, devine **cel mai mare muzeu în aer liber din Europa**, ce atrage prin frumusețe numeroși turiști străini, dar și bucureșteni dornici de plimbare. Adăpostește monumente de arhitectură tradițională: gospodării, biserici, instalații țărănești, ateliere meștesugărești, totalizând 290 de construcții.

În 1936, ca urmare a inițiativei Școlii Sociologice Române, înființată și condusă de profesorul Dimitrie Gusti, a luat ființă Muzeul Satului. Cel care s-a gândit prima oară la constituirea unei colecții de artă populară, a tipurilor de gospodării țărănești și a prezentării lor în expoziții, a fost scriitorul Al. Odobescu.

Muzeul Satului este o sinteză a tot ceea ce era tipic pentru satul românesc tradițional, reprezentând „o adevărată școală de cunoaștere și de iubire a satului și țăranului nostru”.

Cea mai veche casă este construită în secolul al XVII-lea, iar cea mai recentă aparține secolului al XIX-lea. Istoria Muzeului Național al Satului este o istorie a satelor răspândite pe teritoriul României care s-au format și s-au dezvoltat până în zilele noastre.

București

Secretar de stat nou la DPRRP

Sebastian Ioan Hotca a fost numit de către Guvernul României secretar de stat la Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni din cadrul Ministerului Afacerilor Externe (DPRRP-MAE), prin decizia nr. 67

din 10 februarie a.c., publicată în Monitorul Oficial nr. 0110 din 2015, informează site-ul DPRRP.

Secretarul de stat Sebastian Ioan Hotca va avea, între altele, responsabilități legate de coordonarea proiectelor sprijinite de către

DPRRP-MAE. Este licențiat în științe juridice, specializarea drept, la Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca și a activat în cadrul Baroului Satu Mare. Este membru al Partidului Conservator.

E.Ș.

Jula

Posturi vacante la AȚRU

Concurs pentru postul de șef al Oficiului AȚRU

Adunarea Generală a AȚRU publică concurs pentru ocuparea postului de șef al Oficiului AȚRU. Numirea șefului de oficiu se va face pe o perioadă nedeterminată.

Condițiile specifice necesare în vederea participării la concurs și a ocupării funcției publice sunt: cetățenie maghiară, studii universitare de licență în domeniul științelor juridice, cunoașterea limbii române la nivel superior, vechime în exercitarea funcției publice, etc. Dosarele de concurs să cuprindă: biografie profesională amănunțită în limba maghiară, copiile actelor și ale atestatului de limba

română la nivel superior, cazier, etc.

Concurs pentru postul de director al CDI

Adunarea Generală a AȚRU a scos la concurs postul vacant de director al Centrului de Documentare și Informare al AȚRU. Numirea directorului se va face pe o perioadă de cinci ani, cu o perioadă de probă de 90 de zile. Sarcinile pe care trebuie să le îndeplinească noul director cuprind o largă paletă de activități culturale cum ar fi, organizarea unor grupări culturale, promovarea limbii materne, protejarea patrimoniului cultural, organizarea de expoziții permanente și temporare, precum și susținerea valori-

lor românești, etc. Condițiile de participare la concurs sunt: cetățenie maghiară, cazier, studii superioare, cunoașterea limbii române ca limbă maternă, cunoaștere de informatică. Dosarele trebuie să cuprindă un CV, o scrisoare de recomandare, cazier de maxim 3 luni, copie după actele de identitate, a diplomelor și a actelor de specialitate.

Dosarele la concursuri se trimit la adresa AȚRU: 5700 Jula, str. Eminescu nr. 1. Termenul de înaintare al celor două concursuri este 15 și 12 martie 2015. Informații suplimentare cu privire la acest concurs se pot obține de la președintele Tiberiu Juhasz, la nr. de tel. 06-66/463-951.

Poza săptămânii

Ce să însemne asta? Mesele parcă sunt mai departe decât acum o lună... Sau aleșii noștri și-au făcut doar loc să danseze „perinița perina...”?
Că perna e deja pe jos...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Balul acordării panglicii al absolvenților liceului „Bălcescu” din Jula
(foto: Ana Cioca)

Balul promoției 2011–2015 la Liceul „N. Bălcescu” din Jula

Sâmbătă, 14 februarie, în Sala festivă a Centrului Cultural Român din Jula a fost organizat Balul acordării panglicii pentru 42 de absolvenți ai Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula. Manifestarea a fost inclusă în rândul acelor programe, care sunt dedicate în acest an aniversării a 65 de ani de la înființarea liceului românesc din Ungaria.

Ziua de sâmbătă, 14 februarie, a fost o zi primăvărată, am avut parte de vreme însoțită, caldă. Și nu doar noi am simțit așa. Absolvenții promoției 2011–2015 au fost și ei extrem de încântați alinându-se lângă dirigintele lor *Mariana Oros Martin* și *Florica Santău* pentru a primi, simbolic, panglica despărțirii de copilărie spre maturitate.

La începutul acestei frumoase serate, directoarea instituției, *Maria Gurzău Czeglédi*, a salutat oaspeții prezenți și le-a tălmăcit gânduri pline de speranță, credință și iubire. Manifestarea s-a înșirat în rândul acelor programe, care sunt dedicate în acest an aniversării a 65 de ani de la înființarea liceului, al celui liceu, care, după cum a conturat directoarea, a fost, este și va fi o instituție de căpetenie hotărâtoare în viața tinerilor români din Ungaria, o instituție care educă tineri cu o misiune proprie, și anume, de cimentare a relațiilor spirituale, culturale și prietenești ale celor două culturi și popoare. „Acest prag simbolic, la care ați ajuns acum, este un prag care leagă și desparte inocenta copilărie de lumea maturității, una care este mult mai reală, mai înstrăinată ca vârsta de aur a copilăriei senine plină de fericire și de miracol”, le-a spus directoarea, care

a mai adăugat că panglica este purtătoare de multe simboluri: ea simbolizează visele, speranțele tinerilor, legate de viitor, de studii, de carieră, dar totodată simbolizează și visele părinților legate de viața copiilor. Și nu în ultimul rând, această panglică întruchipează credința profesorilor, și anume, că acești liceeni vor duce mai departe o părticică din limba și cultura românească, din învățăturile înaintașilor noștri.

După cuvântarea doamnei director a urmat discursul primarului dr. *Görgényi Ernő*, care a salutat oaspeții și în limba română. „Această sărbătoare este importantă, pentru că simbolizează trecutul și viitorul. O să vă amintiți de anii de liceu, de anii când v-ați acumulat multe cunoștințe, și sper că de acești ani o să fiți mândri, pentru că plecați la drum dintr-un oraș, dintr-o instituție, care va oferit acele valori care vor sta la baza vieții voastre. Să fiți mândri de școala voastră, pentru că v-a dat în plus o limbă. După cum se spune, câte limbi cunoști, de atâtea ori ești om”, a concluzionat primarul Julei, terminându-și discursul cu un citat de la scriitorul Liviu Rebreanu. „Vă doresc mult succes și baftă tuturor”, a spus primarul tot în românește.

Salutul doamnei *Lizica Mihuț*, președinte Consiliului Academic al Universi-

tății „Aurel Vlaicu” din Arad și a rectorului universității din Arad, precum al Senatului universitar a fost adus de către doamna *Dorina Rodica Chambré*, care a arătat că colaborarea universității cu liceul julan s-a desfășurat într-o manieră frumoasă de-a cursul anilor, care s-a concretizat prin școlărirea unor absolvenți ai acestui liceu.

Panglica, cu însemnele anilor 2011–2015 a celor 42 de liceeni a fost prinsă de către elevii claselor a XI-a, a căror diriginți sunt *Eva Moldovan Szentléleki* și *Robert Sălăjan*. În cadrul programului artistic au evoluat pe scenă și elevele *Maria Olteanu* și *Petra Kávási* rostind sentimente absolut firești și naturale în prag de despărțire. Apoi, după o pregătire de aproape o lună de zile, elevii celor două clase, îmbrăcați în frumoase costume de gală, au dansat un vals în fața invitaților.

La eveniment au onorat cu prezența *PS Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, *Răzvan Ciolcă*, consilier diplomatic de la Ambasada României la Budapesta, *Ioan Fodoreanu*, consul general al Consulatului General al României la Seghedin, *Monica Radu*, consul de la Consulatul României la Seghedin, *Florin Vasiloni*, consul general al Consulatului General al României la Jula, *Anamaria Brad Sarca*, referent pentru învățământul românesc la Oficiul pentru Cercetarea și Dezvoltarea Învățământului, *Tiberiu Juhasz*, președinte AȚRU și alte oficialități.

A.C.

EDITORIAL

Țara fără poduri

Bețivii satului dintr-un film românesc de comedie rurală se joacă cu ideea ce ar face ei dacă ar câștiga premiul cel mare la loto. Văzându-se deja miliardar, unul din ei, cu sentimente patriotice mai adânci, zice că el ar merge cu plugul de-a lungul graniței, tot roată, ar face o cale adâncă pe care ar umple-o apoi cu apă și iacă așa ar face din România o insulă. O insulă a fericirii, a bunăstării, unde toți românii toată ziua doar ar mânca, ar bea și s-ar distra. Descrierea bețivului cu sclipiri „dă om dăștept” a fost atât de plastică încât am și văzut-o în fața ochilor. O Românie asemănătoare Cubei, aici în centrul Europei.

Aceeași imagine am văzut-o în fața ochilor zilele trecute, dar nu legat de România, ci de Ungaria. Iar imaginea mi-a provocat-o nu un oarecare bețiv al satului, ci chiar premierul urmat apoi de alți politicieni de la Budapesta, care se pare că vor să închidă hotarele țării în fața străinilor, ca să nu mai vină aici la noi nici un imigrant economic. Cu toate că aceste locuri din buricul Europei (unde astăzi se află mica noastră țărișoară) au mai fost casă, nu o dată în decursul istoriei, unor neamuri străine, care au venit aici pentru comerț, pentru dezvoltarea vieții economice. Și nu a pierdut nimic prin asta, doar s-a îmbogățit.

Printre acești imigranți economici au fost numeroșii aromâni sau macedoromâni, care după distrugerea de către otomani a Moscopolei din Albania de azi, o metropolă comercială și culturală a românilor de la sud de Dunăre, pe la sfârșitul secolului al XVIII-lea au luat drumul către nordul Europei stabilindu-se pe teritoriile României, Ungariei, Poloniei, Slovaciei, Austriei de azi. Acestor comercianți aromâni, pe care istoriografia ungurească îi numește greci, le datorăm cele mai importante construcții din Budapesta, Podul cu Lanțuri sau clădirea Academiei, care s-au realizat în mare parte din banii donați de acești oameni extrem de bogați. Ideile bune ale lui Széchenyi ar fi rămas la capitolul idei, dacă pentru realizarea lor nu ar fi găsit și bani. Iar aceștia i-a găsit la bancherii de origine aromână. Fără aromâni și banii lor nici centrul orașului Mișcolț nu ar arăta așa cum îl vedem azi, pentru că de exemplu în vremurile când s-a născut acolo marele Andrei Șaguna, viitorul mitropolit al românilor din Transilvania, 80% din averea orașului a fost în mâna acestor imigranți economici, care de fapt constituiau doar circa 5% din populație. Asta o spun și istoricii maghiari, e adevărat că doar cu o jumătate de gură și când sunt întrebați. Că nu prea le place să se amintească de aceste lucruri. Fără aromâni, nu avea biserică ortodoxă nici orașul Bichiș, singura construcție realizată de ei și rămasă în proprietatea Episcopiei noastre ortodoxe, toate celelalte biserici ortodoxe, construite din banii coloniilor aromâne, de la Mișcolț, Eger, Szentes, Hódmezővásárhely sau Pesta ajungând în proprietatea bisericilor maghiare sau sârbe.

Frica Ungariei față de imigranții economici a crescut semnificativ după atentatul terorist din ianuarie, de la redacția ziarului de caricaturi „Charlie Hebdo”. Întors acasă de la marșul solidarității împotriva terorismului, unde pentru câteva minute și el a fost „Charlie”, premierul Orbán a declarat război imigrației economice, care în opinia lui este „un lucru rău pentru Europa” și „o sursă de probleme și de pericole pentru popoarele europene”. Iar această problemă, premierul Ungariei crede că o poate rezolva numai în următorul fel: „Nu vrem să vedem printre noi minorități importante care să aibă caracteristici culturale diferite, vrem ca Ungaria să rămână Ungaria.”

De ce nu ne surprinde că la doar câteva zile de la aceste declarații xenofobe, de la un premier și nu de la un bețiv al satului, a crescut popularitatea partidului de extrema dreaptă, Jobbik, care după Fidesz, partidul de guvernare, a ajuns cel mai popular partid în rândul ungarilor. Cea mai bună armă contra terorismului și a urii nu este tot ura. Care încearcă să-i izoleze pe cei mai puțini și care, în final, se autoizolează. Iar Ungaria, ca și România, niciodată nu va fi o insulă înconjurată de mări sau oceane. **Eva Șimon**

Seri de evanghelizare la Biserica Baptistă din Micherechi

Biserica Baptistă din Micherechi organizează seri de evanghelizare în perioada 19–22 februarie. Invitații bisericii sunt Grupul de laudă de la Biserica Baptistă „Nădejdea” din Sănnicolaul Mare, Grupul bărbătesc al Bisericii „Șega” din Arad și Tinerii Bisericii Penticostale nr. 1 din Micherechi. Programul divin din 20–21 februarie va începe la ora 18.00, iar în ultima zi de evanghelizare, duminică, programul va avea loc înainte de masă cu începere de la ora 9.00 și după masă de la ora 17.00.

A.C.

Evanghelizare la Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi

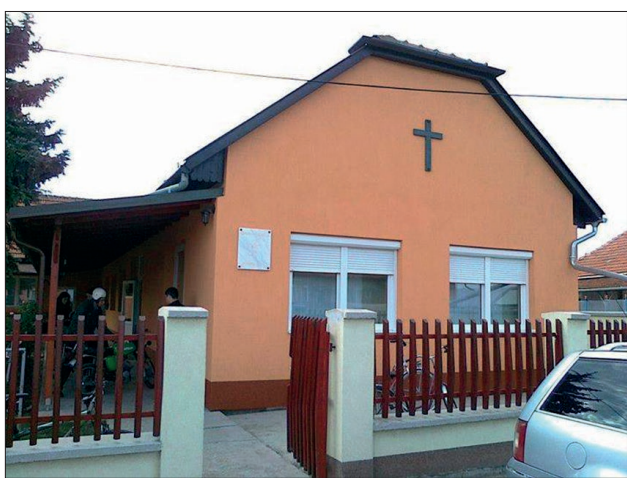
Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi organizează, în perioada 26–28 februarie, servicii speciale de evanghelizare. Serviciile divine se vor desfășura cu începere de la ora 17.00 după următorul program:

Joi, 26 februarie – pastor Pavel Tipeu, Arad

Vineri, 27 februarie – pastor Radu Mariș, Biserica Penticostală „Speranța”, Oradea

Sâmbătă, 28 februarie – Pataki Albert, președintele Cultului Penticostal din Ungaria.

A.C.

Ce să fac când nu mai pot?

Sunt momente și situații care ne iau pe nepregătite. Responsabilități, sănătate precară, greutăți în familie, la locul de muncă, etc. Infinite probleme par să se adune în viața noastră fără preaviz și începem să ne facem din ce în ce mai mici. Suntem copleșiți.

Dacă ai ajuns în stadiul de faliment al vieții tale sau crezi că te îndrepti într-ocolo, am câteva sfaturi pentru tine! Așadar:

1. **Regăsește-te.** Acceptă-ți falimentul și evaluează-ți viața. Adună toate plusurile și minusurile și vezi ce rezultă. Unde ai greșit, ce e de schimbat?

Amintește-ți de visurile și planurile de odinioară și concentrează-ți atenția pe ceea ce ești acum. Analizează, decide și renunță la ce nu îți mai trebuie. Dar cel mai mult, regăsește-ți zâmbetul și acceptă că ești om și nu ești perfect.

2. **Caută ajutor la Sursă.** Toate relațiile cu cei din jurul nostru nu vor echivala vreodată relația cu Dumnezeu. Apleacă-te în rugăciune și cere-ți înțelepciune, răbdare și mai ales dragoste. Nu uita că „dacă este cineva în Hristos, este

o făptură nouă. Cele vechi s-au dus: iată ca toate lucrurile s-au făcut noi.” [2 Corint. 5]

Amintește-ți că „tuturor celor ce L-au primit, adică celor ce cred în Numele Lui, le-a dat dreptul să se facă copii ai lui Dumnezeu; născuți nu din sânge, nici din voia firii lor, nici din voia vreunui om, ci din Dumnezeu.” [Ioan 1]

De aceea, ridică-ți fruntea și privește în Sus! Amintește-ți promisiunea și porunca Domnului: „Să nu vi se tulbure inima. Aveți credința în Dumnezeu și aveți credința în Mine. Vă las pacea, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau cum o dă lumea. Să nu vi se tulbure inima, nici să nu se însălmânte.” [Ioan 14]

Pentru că de multe ori

răspunsul la cererile noastre nu vin așa cum dorim noi:

3. **Răbdă.** Astfel, „să priviți ca o mare bucurie când treceți prin felurite încercări, ca unii care știți că încercarea credinței voastre lucrează răbdare. Dar răbdarea trebuie să-și facă desăvârșit lucrarea, ca să fiți desăvârșiți, întregi și să nu duceți lipsa de nimic.”

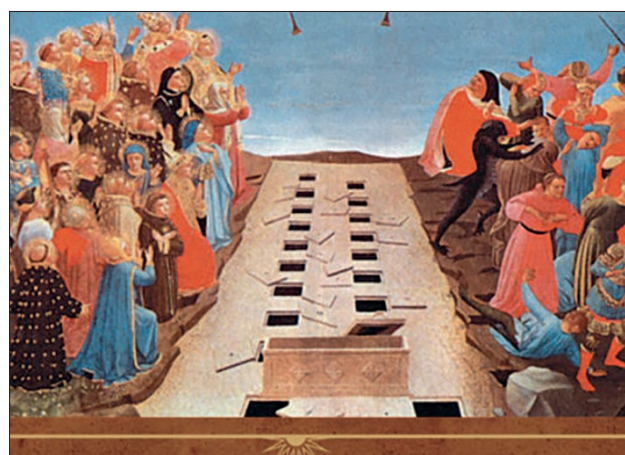
În loc de concluzie, vreau să rămân cu aceste versete și să le aplici în toate zilele vieții tale:

„Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și toate aceste lucruri vi se vor da de deasupra. Nu vă îngrijorați, dar, de ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngriji de ea însăși. Ajunge zilei necazul ei.” [Matei 6]

O veșnicie în cer sau restul vieții petrecute în iad? Ce ai alege?

Pare să fie o întrebare absurdă, dar este exact subiectul despre care vorbește autorul C.S. Lewis în alegoria „Marea despărțire”. Opera literară va fi pusă în scenă datorită unei companii creștine.

Subiectul pornește de la titlu: divorțul dintre cer și iad. C.S. Lewis își imaginează că a găsit niște suflete pierdute într-un loc care se numește: orașul cenușiu, metaforă pentru iad. Aceștia sunt invitați să urce într-un autobuz magic. Acest autobuz duce sufletele la periferia cerului, spunea Max McClean, producător. Prin călătoria fantastică înspre cer, Lewis încearcă să explice deciziile simple, dar dificile în același timp, care separă omenirea de veșnicia cu Dumnezeu. „Pot să alegă fie să urce înapoi în autobuz și să se întoarcă de unde au venit, fie să rămână

și să urce pe munte, lucru care implică multă muncă pentru că în viață au luat multe decizii care i-au adus de fapt în orașul cenușiu”, a afirmat Max McClean, producător. McClean spunea că este mai mult decât o interpretare a unei opere clasice. Acesta spunea că „Marea despărțire” le transmite credincioșilor un mesaj relevant și le vorbește

despre bătălia spirituală din punctul de vedere ceresc. Ne îndeamnă, ne încurajează să urcăm muntele. Ne îndeamnă să nu mergem în sensul curentului. Oricine poate să facă asta. Lucrurile fără viață merg în sensul curentului. Lucrurile care au viață trebuie să lupte împotriva curentului.

(sursa: www.alfaomega.tv)

AȚRU și-a votat bugetul pe anul 2015

Joi, 12 februarie, la sediul AȚRU din Iula s-a desfășurat ședința de lucru a adunării generale a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, la care au fost prezenți 12 deputați din efectivul de 15. La primul punct pe ordinea de zi a figurat un informativ despre cele întâmplate între ultimele două ședințe, unde președintele *Tiberiu Juhasz* a trecut în revistă proiectele care au fost înaintate la Ministerul Resurselor Umane de la Budapesta, precum și câteva din cele mai importante evenimente la care a participat. A fost prezentată și aprobată darea de seamă cu privire la depunerea declarațiilor de avere de către toți consilierii.

Fondurile AȚRU pe anul 2015 sunt de 1,2 miliard forinți (mai precis 1.241.204.000 Ft). Din acești bani, Oficiul AȚRU primește 48.884.000 Ft, Centrul de Documentare și Informare – 31.300.000 Ft, Școala generală „Lucian Magdu” din Bătania – 150.689.000 Ft, Școala generală din Aletea – 69.817.000 Ft, Școala generală și grădinița din Chitighaz – 202.022.000 Ft, Școala bilingvă și grădinița din Săcal – 202.502.000 Ft, Școala generală, liceul și căminul de elevi „N. Bălcescu” din Iula – 360.904.000 Ft, iar Grădinița românească din Iula – 78.480.000 Ft. Autogovernarea pe țară funcționează din mai bine de 57 milioane de forinți, iar câte 18.359.000 Ft primesc redacțiile

revistelor „Foaia românească” și „Cronica”. Prezentat de președintele Juhasz, bugetul a fost supus la vot și aprobat în unanimitate, de toți deputații.

Din exterior pare a fi totul foarte în regulă, sute de milioane se transferă în conturile instituțiilor de învățământ subordonate AȚRU, însă există și probleme despre care la ședință nu s-a discutat. Cum ar fi cele de la Grădinița românească din Iula și școala generală din Bihor și Chitighaz unde lipsesc 10–15 milioane pentru funcționare. AȚRU și instituțiile subordonate dispun la ora actuală de 218 angajați, o problemă în buget fiind onorariile jubiliare care la 2–3 persoane înseamnă deja mai multe milioane de forinți.

Punctul patru pe ordinea de zi a fost inițierea concursului pentru postul de director al Centrului de Documentare și Informare al AȚRU, în contextul în care actualul director, *Vasile Gurzău*, a demisionat, însă a cerut să rămână referent la instituția respectivă, actualmente îndeplinind în continuare sarcinile de șef de instituție până la numirea unui nou director la post.

Deputații *dr. Gheorghe Ruja* și *Bertold Netea* au propus ca pentru candidații care doresc să participe la concurs să fie obligatoriu să întrunească, pe lângă condiția de a avea studii superioare, și o experiență în domeniu sau o specializare,

însă adunarea generală nu a fost de acord și acest lucru nu s-a votat.

În aceeași ședință din 12 februarie, la propunerea președintelui au fost aprobate pe ordinea de zi și modificarea statutului de bază al Oficiului AȚRU și inițierea concursului pentru postul de director al școlii din Săcal, unde sarcinile fostului director *Győri Zoltán* vor fi preluate de prof. *Elena Silaghi*, până la ocuparea postului de către noul director. Deoarece anul acesta expiră și mandatul de director al școlii din Bătania și Chitighaz, concursurile pentru postul de director la cele trei instituții de învățământ (Bătania, Chitighaz și Săcal) vor fi publicate până la sfârșitul acestui an școlar.

La secțiunea diverse de pe ordinea de zi s-a stabilit ca, până pe 31 martie, să fie înaintat la AȚRU un plan oficial de lucru al comisiilor de cultură și sferă civilă, acțiuni pentru care se așteaptă ca autogovernarea să asigure anumite fonduri. Tot la diverse s-a amintit despre o posibilă finanțare din partea AȚRU pentru digitalizarea arhivei radio a emisiunii în limba română de la Seghedin. Conform celor spuse la ședință de *Tiberiu Juhasz*, Centrul de Documentare și Informare al AȚRU este dispus să ofere un milion de forinți pentru arhivare, fostului redactor de radio, *Petru Cîmpian*, care se va ocupa de acest proiect.

A.B.

Pe scurt...

BICHIȘCIABA

În cadrul ședinței Autogovernării românești din Bichișciaba, care s-a desfășurat pe data de 16 februarie, a avut loc dezbateră și aprobarea bugetului pe anul 2015. Conform informațiilor primite de la *Tiberiu Juhasz*, președintele Autogovernării Românești din Bichișciaba, pe ordinea de zi a mai figurat dezbateră detaliilor privind organizarea concursului de povești românești, o inițiativă mai veche a acestei autogovernări și care nu se dorește a se desființa. Astfel, s-a stabilit ca ediția din acest să se organizeze pe 8 mai. Responsabila pentru concursul din acest an va fi *Georgia Manuela Traciuc*. Actuala conducere a autogovernării românești și-a manifestat dorința de a continua această tradiție de 20 de ani, fiindcă interesul pentru această acțiune s-a dovedit la fel de mare ca și în anii precedenți.

BĂTANIA

În seara zilei de 21 februarie, la casa de cultură din Bătania va avea loc balul românesc. Petrecerea va începe la ora 19.00. Vor susține un program cultural corul și echipa de dansuri populare a școlii românești.

JULA

Vineri, 27 februarie, în sala de conferințe a Castelului Almásy din Vareu (Gyulavári) va avea loc festivitatea de încheiere a proiectului X-Parc. La eveniment va participa și o delegație a orașului partener de proiect Arad, condusă de *Mihai Pascu*, care va sintetiza realizările proiectului transfrontalier. Programul este finanțat de Uniunea Europeană și a început în anul 2013.

LEUCUȘHAZ

Autogovernarea Românească din Leucușhaz, în colaborare cu Autogovernarea pe Țară (AȚRU), organizează pe 27 februarie competiția sportivă „Cupa carnavalului”. Concursul se va desfășura în sala de sport a școlii generale din Leucușhaz, cu începere de la ora 8.00. La eveniment sunt așteptați elevii de clasele 4–5–6, de la școlile generale din județul Bichiș, instituții în care se predă limba română.

Filmul „Wild Carpathia III”, la Universitatea Central-Europeană din Budapesta

Institutul Cultural Român Budapesta, în colaborare cu Centrul pentru Studii Istorice (Pasts Inc.) din cadrul Universității Central-Europene organizează joi, 26 februarie 2015, de la ora 18.00, proiecția filmului „Wild Carpathia III – Wild Forever”, în sala Oktober Hall la CEU (str. Oktober 6, nr. 7, Budapesta).

După proiecție va avea loc o discuție moderată de prof. univ. dr. Constantin Iordachi, în calitate de co-director al Pasts Inc., la care vor lua parte Alasdair Grant, co-producătorul și cameramanul filmului și Marsha Siefert, profesor asociat la Departamentul de Istorie din cadrul CEU, expert în studii vizuale.

Partea a treia a seriei „Wild Carpathia” este un documentar de călătorie realizat de „European Nature Trust” și „Almond Films”, în parteneriat cu Autoritatea Națională pentru Turism și „Travel Channel”.

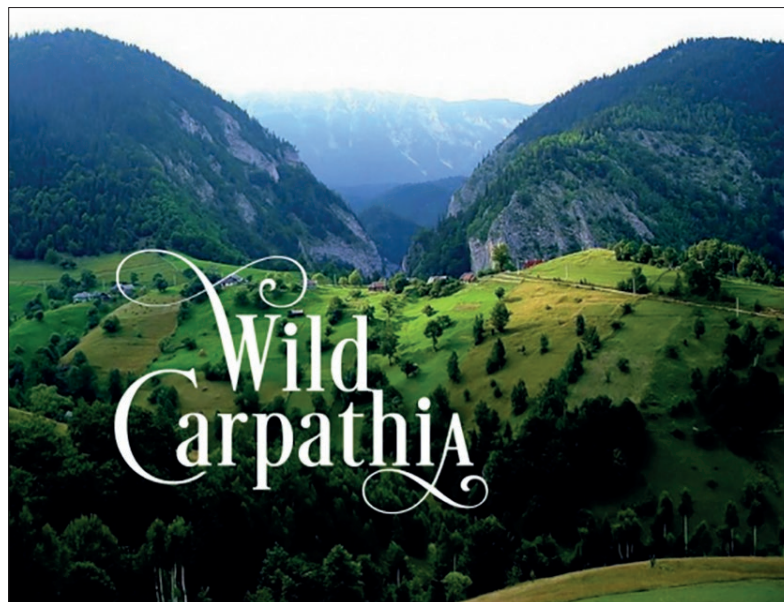
Episodul intitulat „Wild Forever” prezintă nordul României, pornind din Cluj-Napoca și explorând pe parcurs: Biserica de lemn Săpânța-Peri, Cimitirul Vesel din Săpânța, Biserica de lemn din Desești

(Patrimoniul UNESCO), case vechi din Maramureș și mănăstiri din Bucovina, cu punct terminus la Cheile Bicaz.

„România deține una dintre bogățiile naturale cele mai valoroase ale planetei, o zonă vastă plină de sălbăcie, cu piscuri de munte

impresionante și păduri neatrinse, care oferă habitat pentru o faună și floră cu mii de specii de animale și plante”, susțin realizatorii documentarului.

Filmul va fi proiectat în limba engleză, cu subtitrare în limba română.

Să ne pregătim împreună pentru bacalaureatul superior!

Luna trecută, Catedra și Lectoratul de limba și literatură română din cadrul Departamentului pentru Minorități Naționale al Facultății pedagogice „Juhász Gyula” din Seghedin a organizat o manifestare culturală, găzduită de Consulatul general român, activitate prilejuită de Ziua culturii naționale, sărbătorită, deloc întâmplător, la data de 15 ianuarie. Au fost prezenți, alături de organizatorii evenimentului, membrii comunității și ai asociațiilor românești din Seghedin, reprezentanți ai presei locale, pentru a urmări un program oferit de studenți și elevi ai liceelor din Salonta, Oradea, Timișoara, precum și elevi ai Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula. Desigur nu se putea alege o zi mai nimerită, căci sărbătorirea zilei de naștere a poetului național Mihai Eminescu înseamnă totodată recunoașterea semnificației pe care creația eminesciană o are pentru limba, literatura și cultura românească. Din aceste motive, am considerat potrivit ca prima temă aleasă pentru a prezenta posibile cerințe la bacalaureatul superior, în conformitate cu programa-cadru, publicată de Oficiul Educației, să fie o creație eminesciană.

Subiectul numărul unu la examenul scris de la bacalaureatul superior de limba română, este dedicat, tot potrivit informațiilor publicate pe site-ul Oficiului Educației, problemelor corelate de limbă, literatură și cultură generală, subiect format din mai multe cerințe, pe marginea unui text literar, însumând treizeci de puncte. Așadar, în cele ce urmează, voi prezenta o aplicație a acestui tip de subiect folosind ca text-susport poezia eminesciană „Floare-albastră”. Trebuie precizat că este vorba de o variantă cu caracter de auxiliar didactic, virtuală, menită să vină în sprijinul celor care se pregătesc pentru a susține acest examen. În formularea tipului de cerințe, m-am orientat după subiectul similar dat la examenul scris de bacalaureat superior din anul 2013, publicat pe același site. Astfel, atât formularea

Mihai Eminescu: Floare-albastră

cerințelor, cât și rezolvarea lor, sunt aici pur orientative, la susținerea examenului scris fiind recomandat ca elevul să citească atent cerința, să se asigure că a înțeles-o, iar în formularea răspunsului să țină seama de indicațiile de conținut și de formă și să respecte limitele impuse (număr de cuvinte, de rânduri sau pagini). Caracterul orientativ se susține și prin precizarea făcută în documentul publicat de Oficiul Educației referitor la baremul de corectare și notare, anume că se iau în considerare orice variante de răspuns corecte.

În legătură cu această bijuterie a creației poetului nostru național, poezia *Floare-albastră*, se pot formula multiple și diverse cerințe, unele cu un grad mai mare de generalitate, urmărind plasarea în creația eminesciană, apartenența la curentul romantic sau încadrarea în specia lirică. În cele de mai jos, din rațiuni didactice, am grupat astfel de posibile cerințe de literatură și teorie literară.

Astfel, privind **locul său în creația eminesciană**, prin faptul că a fost scrisă în 1872 și publicată în revista *Convorbiri literare* la 1 sept. 1873, deci, când poetul avea numai 23 de ani, poezia *Floare-albastră* reprezintă capodopera sa de tinerețe, la doar șase ani de la debutul său în revista lui Iosif Vulcan, „Familia”, apărută la Pesta. Totodată, prin motivul florii albastre și temele poetice tratate, precum cea a iubirii și a naturii, dar și a condiției geniului, poezia anunță marile creații ulterioare, culminând cu *Luceafărul*.

Apartenența la curentul romantic poate fi argumentată printr-o multitudinea de elemente, ținând atât de conținut, cât și de structură și de opțiuni stilistice. Astfel, **motivul poetic romantic al florii albastre**, sugerează în poem aspirația spre iubirea ideală, imposibilă, nostalgia asupra trecerii ireversibile a timpului. De natură romantică este și **corelarea temelor iubirii și naturii**, ilustrată cu o deosebită măiestrie

poetică în această creație. Ideea poetică este realizată prin contrapunerea a două voci, **antiteza**, figură de stil prin excelență romantică, devenind aici și procedeu compozițional, prin care

se exprimă viziunea ireconciliabilă a idealismului masculin, ce afișează o atitudine de superioritate, în contrast cu o seducătoare ofertă a iubitei. Se contrapun astfel, rațiunea și intuiția, trecutul și prezentul, efemerul și eternul, fericirea și nostalgia.

Ca **specie lirică**, poezia aparține **idilei**, specie europeană de tradiție bimilenară, creată de poetul grec Teocrit, având ca specific tratarea iubirii idealizate, amplasate într-un cadru natural feeric. Scenariul de iubire, propus de personajul liric feminin, urmează un ritual clasic al îndrăgostiților, petrecut într-o natură deopotrivă simplă și impresionantă, în care fuzionează elemente primordiale: vegetalul (*codrul cu verdeață*), apa (*balta cea senină*) și mineralul (*stânca stă să se prăvale în prăpastia mareață*). Potrivit intuiției feminine, fericirea umană se realizează prin iubire, văzută ca un obiectiv tangibil, intensitatea trăirii fiind sporită de cadrul natural pur, care izolează perechea îndrăgostită de restul lumii, sugerând unicitatea perechii primordiale într-un paradis terestru, autohtonizat prin elemente de origine populară.

Pentru explicarea **semnificației titlului** se recomandă inițial o evaluare morfo-lexicală, urmată de o interpretare a sensului în regim simbolic. Se stabilește raportul între titlu și temă, prin intermediul câmpului lexical-semantic. Interpretarea se face în relație cu mesajul poeziei. Se observă astfel că titlul este format dintr-o sintagmă, un substantiv comun determinat de un atribut adjectival. Cratima folosită între elementele sintagmei, justificată metric în interiorul poeziei, aparent nu este necesară în titlu, însă la o analiză mai atentă, sugerează strânsa legătură dintre elementele sintagmei, caracterul ei de noțiune unică, de simbol. Epitetul cromatic *albastră*, simbol al infinitului, asociat noțiunii *floare*, ca simbol al frumuseții fragile și efemere, prin intermediul repetiției sale

în interiorul poeziei, accentuează calitatea de motiv romantic european, întâlnit și la Novalis și Leopardi, precum și de motiv recurent în creația eminesciană. Prin caracterul său expresiv multivalent, motivul florii albastre devine o metaforă a aspirației spre infinit, dublată de nostalgia iubirii ca mister al vieții.

Structura poeziei reflectă cele două planuri opuse într-o formă întrepătrunsă. Astfel, **monologul liric** adresat al vocii feminine, ocupând 11 din cele 14 strofe ale poeziei, este intersectat de monologul filosofic al **eului liric**, discurs cuprins în strofa a patra și în ultimele două strofe. **Măștile lirice**, identificabile prin verbe și pronume de persoana I și a II-a, mărci ale **lirismului subiectiv**, se definesc atât direct, prin afirmarea propriei viziuni și atitudini, cât și prin reflectarea în oglindă, în percepția celui-lalt. Spre exemplu, viziunea metafizică a principiului masculin este ilustrată încă în **incipit** de interogația retorică a fetei, care schițează sumar, dar extrem de sugestiv, tipul visătorului: *lar te-ai cufundat în stele/ Și în nori și-n ceruri nalte?* Profilul psihologic al idealistului romantic este confirmat de însuși eul liric, prin mărturisirea, distanțată în timp, a răcelii și a râsului condescendent, superior, distant: *Eu am râs, n-am zis nimica*. În mod **simetric**, drăgălășenia, farmecul feminin ce răzbate din invitația și scenariul de dragoste al fetei este consonant cu apelativele eului liric la adresa personajului liric feminin: *mititica, frumoasă, nebună, albastră dulce floare*, sentimentele eului liric fiind accentuate cu ajutorul dativului etic *-mi*.

Dacă **ideea poetică** se concentrează în jurul mesajului reflexiv-meditativ că cele două lumi, a gândirii ideale și a fericirii terestre, se exclud reciproc, idee potențată magistral în capodopera de maturitate *Luceafărul*, **sentimentul dominant** desprins din poezie este de nostalgie, finalul apărând ca o concluzie irevocabilă a discursului poetic: *Totuși este trist în lume*. **Lector dr. Elena Sandu**

Floare-albastră

*- Iar te-ai cufundat în stele
Și în nori și-n ceruri nalte?
De nu m-ai uita încalte,
Sufletul vieții mele.*

*În zadar râuri în soare
Grămădești-n a ta gândire
Și câmpiile asire
Și întunecata mare;*

*Piramidele-nvechite
Urcă-n cer vârful lor mare -
Nu căta în depărtare
Fericirea ta, iubite!*

*Astfel zise mititica,
Dulce netezindu-mi părul.
Ah! ea spuse adevărul;
Eu am râs, n-am zis nimica.*

*- Hai în codrul cu verdeață,
Und-izvoare plâng în vale,
Stânca stă să se prăvale
În prăpastia mareață.*

*Acolo-n ochi de pădure,
Lângă balta cea senină
Și sub trestia cea lină
Vom șede-a în foi de mure.*

*Și mi-i spune-atunci povești
Și minciuni cu-a ta guriță,
Eu pe-un fir de romaniță
Voi cerca de mă iubești.*

*Și de-a soarelui căldură
Voi fi roșie ca mărul,
Mi-oi desface de-aur părul,
Să-ți astup cu dânsul gura.*

*De mi-i da o sărutare,
Nime-n lume n-a s-o știe,
Căci va fi sub pălărie -
Ș-apoi cine treabă are!*

*Când prin crengi s-a fi ivit
Luna-n noaptea cea de vară,
Mi-i ținea de subsuoară,
Te-oi ținea de după gât.*

*Pe cărare-n bolți de frunze,
Apucând spre sat în vale,
Ne-om da sărutări pe cale,
Dulci ca florile ascunse.*

*Și sosind l-al porții prag,
Vom vorbi-n întunecime:
Grija noastră n-ai-b-o nime,
Cui ce-i pasă că-mi ești drag?*

*Înc-o gură - și dispăre...
Ca un stâlp eu stam în lună!
Ce frumoasă, ce nebună
E albastră-mi, dulce floare!*

.....
*Și te-ai dus, dulce minune,
Ș-a murit iubirea noastră -
Floare-albastră!
floare-albastră!...
Totuși este trist în lume!*

„Hai la drum, mici pietoni!”

Miercuri, 4 februarie 2015, copiii de la Grădinița Română din Bătană au fost vizitați de Szabó Péter (locotenent) și Tóth Krisztina (plutonier), reprezentanți ai Secției de Poliție din Mezőkövácsháza, pentru a desfășura împreună o activitate de educație rutieră.

Educația rutieră a fost inclusă între „noile educații” la începutul anilor 1980. Componentă a educației pentru societate, educația rutieră reprezintă educația pentru viață, ea reprezentând unul dintre elementele esențiale ale civilizației moderne. Ne-am gândit la elaborarea acestui proiect educațional cu Poliția pentru a intensifica activitatea de sprijinire a copilului preșcolar în dobândirea de cunoștințe, capacități și deprinderi care să-i permită adaptarea cu ușurință la condițiile de mic pieton. Cunoașterea și respectarea regulilor de circulație, încă de la vârsta preșcolară, se impune acum mai mult ca oricând ca urmare a propulsării în acest secol, la cote gigantice a „zeului” subatotputernicia căruia se află astăzi întregul mapamond: automobilul. Știm că bunul cel mai de preț este viața și mai știm că viața este altfel decât întâmplările fantastice din poveștile copilăriei.

Activitatea desfășurată la grădinița noastră în parteneriat cu Poliția a început cu prezentarea oaspeților,

apoi s-au ilustrat copiilor imagini, planșe, materiale demonstrative în care s-a observat comportamentul copiilor în trafic. Copiii au învățat o scurtă poezie despre cum să circulăm corect, s-au exemplificat mijloacele de transport folosite de Poliție, copiii au recunoscut semnele de circulație cele mai folosite.

Reprezentanții Poliției au oferit sfaturi informative copiilor, iar aceștia le-au adresat întrebări.

Activitatea s-a încheiat cu o plimbare în fața grădiniței, copiii putând astfel observa mașina de poliție cu girofarul și sirena aferente.

Reprezentanții Poliției au adus copiilor postere despre siguranța circulației, abțibildde fosforescente, iar personalului grădiniței – veste reflectorizante, agende informative cu CD despre educația rutieră și brățări fosforescente.

Această activitate a venit în sprijinul copiilor care trebuie să fie responsabili atunci când se află în trafic, copiii au descoperit că polițiștii pot fi prietenii lor, au aflat cum să circule corect și cu bicicleta.

Le mulțumim pe această cale domnului Szabó Péter și doamnei Tóth Krisztina și îi așteptăm și la alte activități de educație rutieră în grădinița noastră.

Adelina Olteanu-Sturza,
Bătană

Cercuri și ateliere de lucru extracurriculare la școala și liceul „N. Bălcescu” din Jula

Școala este ca o lume fermecată, plină de basm și feerie, este lăcașul unde se pun bazele „clădirii” fizice și spirituale a „puiului de om”. Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor. Școala generală și liceul „N. Bălcescu” asigură tinerilor multe astfel de posibilități atât în cadrul programei școlare, cât și în cadrul unor cercuri și ateliere de lucru extracurriculare. Elevii de la școala generală și cei de liceu au posibilitatea să participe la foarte multe activități interesante, care le pot aduce multe foloase mai târziu.

După intrarea în vigoare a noii legi și a carierei profesorilor, cadrelor didactice li se cere să stea la școală săptămânal 32 de ore, dintre care 26 de ore sunt obligatorii, iar celelalte 6 ore trebuie să fie utilizate în favoarea copiilor la diferite cercuri de pregătire. Privind acest aspect, și instituția de învățământ din Jula dispune de mult mai multe activități extrașcolare decât în anii precedenți. Astfel încât la școala generală sunt peste 20 de cercuri de pregătire, printre care un repertoriu se leagă de întărirea poziției limbii române și de transmitere a valorilor culturale românești. Doamna Maria Gurzău Czeglédi, directorul instituției de învățământ ne-a enumerat câteva din aceste cercuri. Este vorba de un cerc de limba română, un cerc care se leagă de sărbătorile sacre legate de religia ortodoxă, iar un alt profesor în mod analogic se ocupă în cadrul orelor de obiceiurile și sărbătorile

profane cu diferite scenele legate de acestea, sau într-o altă formă, există un cerc despre zilele alese ale anului. Funcționează și un cerc de teatru, desen și muzică populară, toate acestea sunt pentru elevii de clasele 1–4. Tot sub formă de cerc funcționează și corul școlii, condus de prof. Adrian Bugyi de la Arad, la care participă copiii de școala generală. Corul are menirea de promovare a unui repertoriu românesc de muzică populară, clasică și religioasă. Aproape în toate domeniile funcționează cercuri de limbi străine, engleză, italiană, cerc de protecție a sănătății, acordarea de prim ajutor, informatică, sport, cerc de păstrare a tradițiilor, dans popular, etc.

Pentru elevii de liceu există multe posibilități de pregătire pentru bacalaureat și pentru examenele de limbă sau bacalaureat de grad superior. Astfel și pentru liceeni la cele mai diferite discipline s-au

pornit cercuri de pregătire, de exemplu, din biologie, geografie, limba și literatura română, engleză, matematică, istorie, chimie, etc. Teatrul amator al liceului funcționează în cadrul instituției de 11 ani, și totodată există ansambluri folclorice susținute de profesori specializați și coregrafi. De anul acesta, există pentru liceeni și un cerc de pregătire pentru cei care doresc să studieze mai departe chimie și biologie, materii susținute de un medic, cercuri de pregătire pentru examen de stat la limba română de grad mediu și superior, cor, atelier de fotografie și atelier de cusături, unde fetele însușesc tehnica broderiei, goblenului și cusăturilor tradiționale, a semnelor străvechi de pe la buncii și cusăturile pline de sensuri profunde ale portului tradițional românesc. Elevii care doresc să dea bacalaureatul de grad superior la limba română sunt ajutați de lectori nativi de la Catedra de Limba și Literatura română a Universității din Seghedin, prof. univ. Maria Gavra și Elena Sandu și, nu în ultimul rând, cercurile de pregătire pentru diferite olimpiade și pentru bacalaureat, cercuri susținute de profesorii care predau la Liceul „N. Bălcescu”.

(Continuare
în pag. a 8-a)

(Urmare din pag. a 7-a)

Actrița **Nora Tiu** din Oradea se ocupă de instruirea tinerilor elevi din cadrul Teatrului Român de Amatori, cercul de teatru al Liceului „N. Bălcescu” din Jula. La fel ca și în ceilalți ani, activitatea teatrală este susținută prin sprijinul financiar al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. În acest semestru, Nora Tiu a pus în scenă o nouă piesă, „O scrisoare pierdută” de Ion Luca Caragiale.

„În acest an școlar, cercul funcționează cu 10–11 elevi, însă sunt 2–3, care au roluri foarte mici și nu vin constant. Anul acesta m-am înhămat la o piesă mai grea, mai lungă, cu un limbaj mai ciudat. Piesa este deja ridicată, încă mai avem probleme cu textul, pentru că este un volum cu mult mai mare de text și, după cum știm, el are un limbaj specific. Repetițiile le facem în fiecare zi de joi, între orele 14–16, pe scena Centrului Cultural Român.

Cercuri și ateliere de lucru extracurriculare la școala și liceul „N. Bălcescu” din Jula

și-a început activitatea cercul de dans popular sub îndrumarea instructorului **Ioan Nedrău**. Tânărul alegean devotat dansurilor populare românești din Ungaria conduce cercul de dans cu mare însuflețire. „După absolvirea școlii generale românești din Aletea, mi-am continuat studiile medii aici, la acest liceu, unde am terminat în anul 2000. Încă din clasa a șaptea a școlii generale mi-a plăcut să dansez. Îmi amintesc că vara participam la taberele de dans, conduse de **Vasile Gál**, care m-a făcut să îndrăgesc dansul popular românesc. La ora actuală, sunt membru activ în echipa păstrătorilor de tradiții din Aletea. În 2008 am terminat Facultatea de Dansuri

din elevii ciclului gimnazial, însușește bazele dansurilor românești din Chitighaz, iar cei mai mici învață dansuri de copii. La începutul lunii martie va avea loc balul de

binefacere, unde ambele grupe vor avea posibilitatea să-și arate ceea ce au învățat până acum”, ne-a spus **Ioan Nedrău**.

Profesoara de limba și

mea, aceasta cere o metodă aparte, din partea copiilor cere o sârguință și un efort mult mai mare, decât din partea celor care vin la liceu și vorbesc bine românește. Pentru că de fiecare dată am grupă începătoare, am cerut conducerii școlii să-mi dea posibilitatea ca în anul acesta să am săptămânal două ore pentru pregătirea pentru bacalaureat. De fapt, facem trei lucruri:

literatura română, **Florica Santău** ne-a vorbit despre cercul de limba română pe care-l conduce: „Elevii care se înscriu la noi la liceu, pe baza cunoștințelor de limba română, sunt împărțiți în trei grupe: începători, medii și avansați. De ani de zile eu fac româna cu începători și am făcut și anii pregătitori, cu cei care s-au prezentat pentru aceasta. Eu zic că este o specialitate aparte să faci o limbă ca limbă străină. De la orice nivel începe elevul să învețe limba română, până în ultima clasă, în anul patru, trebuie să ajungă la același nivel cu ceilalți, pentru că cerințele sunt pentru toți aceleași. După părerea

ne pregătim și facem înțelegerea textelor, ceea ce este prima parte în scris la bac, repetăm materialele anilor trecuți și, în caz că nu este de ajuns timpul la ore pentru o anumită operă, completăm cunoștințele după amiază. Eu fac acest cerc numai cu grupa mea începătoare, pentru că și ei simt nevoia. La această pregătire s-au înscris de fapt toți din grupa mea. Facem acest cerc o dată pe săptămână, luni de la ora două. Acest curs va dura până în mai, când începe bacul în scris, după care vom continua cu pregătiri pentru oral.”

A.Cioca-A.Butar

Eu mi-aș fi dorit s-o scoatem cât mai curând, inițial am zis că până la sfârșitul lui ianuarie vom reuși, dar din păcate textul își pune cuvântul. Eu sper că maxim într-o lună să putem ieși la public. Dar aceasta depinde foarte mult și de copii. Coordonatoarea grupului este profesoara **Vera Gurzău Cser**, care se ocupă să adune copiii, de deplasări, de supravegherea acestora, de toată logistica, pentru care eu îi sunt recunoscătoare”, ne-a mărturisit actrița **Nora Tiu** din Oradea.

Din luna octombrie a anului școlar 2014/2015, la școala generală din Jula

Populare din Budapesta și sunt instructor de dans popular. M-am specializat pe dansurile populare românești din Ungaria. În 2004 am mai predat dans popular la această școală. M-am simțit foarte bine aici, însă distanța mare dintre locul de muncă din Mezőberény și Jula nu mi-a permis să-mi continui această preocupare. Din 2013 predau la Școala de Artă din Chitighaz, astfel din nou am posibilitatea ca să predau la școala din Jula. În grupa ciclului gimnazial activează 14 elevi, iar în cealaltă grupă 20 de elevi. Grupul de dans, compus

Deja de patru ani nu s-a mai organizat bal românesc în localitatea Aletea. Anul acesta, noua conducere a Autogovernării românești locale, împreună cu membrii Asociației Păstrătorilor de Tradiții din Aletea au organizat o petrecere de neuitat, la care au invitat două formații de muzică populară pentru a face pe placul tuturor iubitorilor de dansuri populare. Balul românesc cu merinde de la Aletea a avut loc în seara de 14 februarie, la Căminul cultural, iar pe lângă instrumentiștii și soliștii profesioniști de muzică de petrecere din Macea au

Bal românesc cu merinde la Aletea

încântat publicul cu un variat repertoriu tradițional și formația „Békés Banda”.

Balul a fost deschis de președintele autogovernării românești, *Gheorghe Bagy*, cu o invitație la „joc”, condusă de dansatorii cunoscutului ansamblu aletean. La petrecere nu s-au lăsat mai prejos dansatorilor nici invitații de seamă ai aletenilor, primarul orașului *Pluhár László*, care a dansat românește, iar la „perinița” a fost provocat de mai multe ori la dans, dar s-a distrat bine și primarul

localității Grăniceri, *Claudiu Bătrănuș*. Au fost prezenți la manifestare și președintele Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, *Tiberiu Juhasz* și reprezentanți ai diplomației românești în Ungaria, consulul general *Ioan Fodoreanu* și consulul *Monica Radu*, de la Seghedin, consulul general *Florin Vasiloni* și consulul *Titu Gheorghiof* de la Jula.

Aletenii, cu mâncarea în desagă, au venit aproximativ 200 la număr, cu mic cu mare să petreacă o seară de distracție și voie

bună în compania muzicii populare românești. Ca de la orice bal, nu a lipsit nici tombola. Biletele au putut fi cumpărate la prețul de 100 de forinți bucata și s-au

putut câștiga o mulțime de premii puse în joc de diferiți sponsori din oraș. S-a jucat și s-a cântat până în zori. Atmosfera românească a fost întregită de bucatele specifice românești.

A.B.

Într-o atmosferă deosebită, cu mâncăruri variate, preparate de fiecare gospodină special pentru participarea la bal și muzică pe toate gusturile, chitighăzenii au avut parte de o petrecere reușită care s-a extins până în zori. Autogovernarea Românească din Chitighaz a organizat sâmbătă, 14 februarie, la Casa de Cultură „Táncsi Mihály”, tradiționalul bal românesc cu merinde.

În fiecare an, la această

Petrecere românească la Chitighaz

manifestare participă tot mai mulți tineri români de origine, care doresc să petreacă împreună o seară în stil românesc. Cu toate că în acest sezon au mai avut parte de încă două baluri, românii din Chitighaz au ocupat toate locurile din sala mare a căminului cultural. În localitate funcționează de mai bine de un deceniu Școala populară

de artă „Kaláris”, condusă de profesorul *Halmi Zoltan*, unde învață obiceiurile și dansurile tradiționale românești și ungurești peste o sută de tinere vârstare. Și în această seară deosebită, un grup de dansatori de la școala de artă „Kaláris”, instruiți de coregraful *Ioan Nedrașu*, au deschis balul

cu un buchet de dansuri românești.

Muzica a fost asigurată de către formația de muzică populară din Vărșand. Peste 200 de persoane au dansat pe muzică românească cât și ungurească, formația din România încercând să fie pe placul tuturor invitaților. După miezul nopții au fost

extrase numerele câștigătoare ale tombolei, care a constat dintr-o mulțime de cadouri. La bal a participat și primarul localității, doamna *Maria Gyuricska Kalcsó*, *Valerică Bojian*, consilier diplomatic la ambasada României la Budapesta, *Tiberiu Juhasz*, președintele AȚRU, și diplomați români de la Seghedin și Jula.

A.B.

10 motive pentru care trebuie să recitești „Micul Prinț”

Pentru că...

1.

Este una dintre cele mai bine vândute cărți din toate timpurile – aproximativ 140 de milioane de exemplare, ceea ce îl situează undeva între primul roman *Harry Potter* (107 milioane de exemplare) și *Poveste despre două orașe* (200 de milioane de exemplare).

2.

Este cea mai citită și tradusă noulă franceză din toate timpurile, fiind votată ca cea mai bună carte a secolului XX în Franța.

3.

Este mereu actuală, atât de potrivită epocii în care trăim, în care viteza și materialul ne călăuzesc viața, uitând adesea că „numai cu inimă poți vedea lucrurile corect, ceea ce este esențial este invizibil pentru ochi”.

4.

Ne prezintă, prin diferitele tipologii ale adulților care trăiesc pe micile lor planete proprii, anecdote despre dorințele și banalitățile celor maturi, văzute prin ochii nevinovați ai copiilor: lăcomie, narcisism, lupta pentru putere, înțelepciune fără acțiune reală, acceptanță fără a pune la îndoială.

5.

Ne imploră să punem sub semnul întrebării motivul maturizării noastre – pierdem din vedere ceea ce este important pentru a ne conforma așteptărilor societății.

6.

Ne amintește despre importanța socializării și creării de legături umane, dar, mai ales, de responsabilitatea păstrării acestei legături

odată ce se formează; conexiunea cu cei din jur este construită prin eforturi și momente împreună – a lăsa garda jos, a avea curajul de a experimenta, fie că este vorba despre fericire, dor, suferință, pierdere sau durere, asta diferențiază viețile noastre de roboți.

7.

Abundă în exprimări metaforice excelente care, scoase din context, pot deveni excelente motto-uri în viață.

8.

Nu știi niciodată ce se va întâmpla mai departe, aventurile Micului Prinț sunt ametoitoare, opera rămâne mereu deschisă, te lasă să îți pui mii de întrebări – așa cum nu vom ști niciodată ce s-a întâmplat cu autorul său, în noaptea dispariției sale (31 iulie 1944).

9.

Poate fi citită la orice vârstă, de nenumărate ori și de fiecare dată va fi înțeleasă și interpretată altfel.

10.

Deși a fost adaptată de mai

multe ori, inclusiv ca operă și balet, filmul de animație ce va fi lansat ar putea fi cea mai frumoasă interpretare a sa, dacă e să ne bazăm pe noul trailer (în limba franceză).

*

În Franța a fost deja lansat (7 octombrie 2014) noul film de animație „Le Petit Prince” (Micul Prinț). Trailerul este un amestec superb de animație *papercraft* (pentru însăși povestea Micului Prinț) și grafică computerizată marca Pixar (pentru povestea din jurul acestuia). Nu există încă o versiune în limba engleză a trailerului, dar va veni unul în cel mai scurt timp – vocile alese pentru personaje fiind fenomenale (Rachel McAdams, James Franco, Jeff Bridges, Marion Cotillard, Ricky Gervais și Benicio del Toro, printre alții).

Așadar, haideți să recitim *Micul Prinț*, să nu ne prindă minunatul film de animație că nu mai cunoaștem aventurile carismaticului personaj singular!

(*hyperliteratura.ro*)

GLUME

DIRIGINTA ASCULTĂ BANCURI SPUSE DE ELEVII

La ora de dirigenție profesoara întreabă elevii.

- Copii, ce vreți să ajungeți când o să fiți mari?

Maria răspunde:

- Eu vreau să fiu doctor.

- Foarte bine Maria.

Ion răspunde și el. Eu vreau să fiu avocat.

- Foarte bine Ion.

- Tu Mitică, ce vrei să faci?

- Eu vreau să fiu parlamentar.

- Parlamentar! Si de ce vrei să fii parlamentar?

- Păi, nu mai așa poți să furi fără să faci pușcărie.

BULĂ ȘI CURENTUL

La școală, la ora de fizică, îi întreabă profesoara pe elevi de unde vine curentul. Toată lumea rămâne liniștită, numai Bulă cu mâna pe sus. Profesoara îl întreabă:

- Spune, Bulă, știi de unde vine curentul?

- Da, din cocină.

- Cum așa, Bulă, din cocină?

- Păi, de fiecare dată când ni se ia curentul, tata spune: „Iar ne-au oprit porcii aia curentul!”

CONTRADICȚIILE COMUNISMULUI

Cu toate că în comunism se muncește neeficient, treaba merge foarte bine.

Cu toate că treaba merge foarte bine, în magazine nu găsești nimic.

Cu toate că în magazine nu găsești nimic, omul are acasă tot ce vrea.

Cu toate că omul are acasă tot ce vrea, el este nemulțumit.

Cu toate că omul este nemulțumit, el totuși aplaudă.

ION ȘI MARIA

La aniversarea a 20 de ani de la căsătorie, după ce Ion și Maria au sărbătorit, Ion iese pe balcon și începe să fumeze țigară după țigară:

- Ce-ai pățit, Ioane?

- Mai știi acum 20 de ani când ne-a prins taică-tu în mașină?

- Da!

- Mai știi că mi-a zis că dacă nu te iau de nevastă fac 20 de ani de închisoare?

- Da. Și?

- Măine ieșeam, mă!

S-a deschis cea mai frumoasă librărie din România, pe strada Lipscani din București

Pe 12 februarie s-a deschis oficial librăria Cărturești Carusel de pe strada Lipscani nr. 55, din București, într-o clădire istorică. Librăria are șase niveluri și 1.000 mp.

La deschiderea oficială nu a fost îmbulzeală precum la supermarketurile care fac promoții la tigăi. Aproximativ 20 de oameni au așteptat răbdători deschiderea și au intrat civilizat. La o oră de la deschidere erau aproximativ 100 de vizitatori în clădire. Cărturești Carusel are un bistro la ultimul etaj, un spațiu multimedia la subsol și o galerie dedicată artei contemporane la primul etaj. Clădirea a fost construită în 1860 și până la venirea comuniștilor la putere a fost sediul băncii Chrissoveloni, iar în perioada comunistă acolo a funcționat magazinul Familia.

TV

Sunt celebru, scoate-mă de aici!

Vineri, 20 februarie, ora 20.30, PRO TV
Timp de 21 de zile, show-ul *Sunt celebru, scoate-mă de aici!* va pune 12 vedete din România față în față cu cele mai neașteptate vietăți, situații și experiențe. Pe telespectatori îi așteaptă un show spectaculos și plin de surprize cu transmisiuni zilnice, de luni până duminică, în direct din jungla africană, cu aventurile extreme prin care vor trece participanții. Cabral Ibacka și Mihai Bobonete vor fi cei care le vor prezenta telespectatorilor participanții, probele și le vor arăta condițiile neprielnice din jungla africană.

Eurovision România

Duminică, 22 februarie, ora 21.10, TVR1
Telespectatorii TVR se întâlnesc cu cei 12 concurenți ai selecției naționale și află secrete din culisele evenimentului. Din 15 februarie, până la spectacolul din 8 martie prilejuit de finala națională a concursului Eurovision 2015, TVR1 difuzează emisiuni dedicate evenimentului muzical anual al Europei. Vedete autohtone, dar și mulți compozitori străini speră să reprezinte România la concursul de la Viena, din luna mai. Melodia câștigătoare va fi aleasă pe 8 martie, într-un spectacol televizat, cu public, desfășurat la Sala Polivalentă din Craiova.

Moartea domnului Lăzărescu

Duminică, 22 februarie, ora 22.10, TVR2
România anilor 2000. Domnul Lăzărescu, un bătrân singuratic, locatar, ca mulți alții, al unui apartament de bloc, înconjurat de trei pisici, trăiește din plin drama izolării sale involuntare, de când soția i-a murit, iar fiica a plecat în Canada. Pentru că se simte rău, bătrânul cheamă Salvarea și cere ajutorul vecinilor. Doctorul de pe ambulanță decide internarea, dar, odată ajuns la spital, Lăzărescu, bănuind că e alcoolic, este trimis la alt spital. Nepăsare, neglijență, indiferență, pierderea oricărei urme de omenie, discuții inutile, multă vorbărie despre nimic. Iar când, în sfârșit bătrânul ajunge la spital, în timp ce este pregătit pentru operație, este – așa cum ne-a pregătit de la început titlul – prea târziu.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

23 FEBRUARIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

24 FEBRUARIE, MARȚI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

25 FEBRUARIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Evenimente culturale din vestul României / relatează Agneta Nica 17.20: Sport: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

26 FEBRUARIE, JOI (Ștefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Serial Creștinismul de-a lungul secolelor 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.55: Încheiere

27 FEBRUARIE, VINERI (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

28 FEBRUARIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Daniela Băcilă 17.10: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

1 MARTIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: "În lumea credinței" – emisiune religioasă 17.00: Sinteză știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

Ecranul nostru

miercuri, 25 februarie, m1, ora 13.00
joi, 26 februarie, Duna TV, ora 7.00

Emisiunea în limba română va prezenta un reportaj realizat despre discuțiile dintre cele două grupuri mari din cadrul Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Se pare că dialogul dintre reprezentanții Alianței pentru Români din Ungaria și cei ai Asociației Românilor din Micherechi și-au apropiat pozițiile privind viitorul reprezentanței pe țară.
Realizator: **Ștefan Crăsta**

Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio și tv!

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

MICA PUBLICITATE

Casă de vânzare în Jula

Casă de vânzare la doar câteva sute de metri de la stațiunea termală Jula, într-un mediu plăcut, și curte, în localitatea Jula. Imobilul are living, bucatărie, sufragerie și trei camere, baie, WC și încălzire centrală cu gaz sau cu lemne. În curte sunt clădiri anexe: garaj, un spațiu pentru lemne. Imobilul are 156 mp și este urgent de vânzare, preț informativ 60.000 euro sau 18 milioane de forinți negociabil. Imobilul se află în orașul Jula, pe strada Silva la nr 5. Mai multe informații la telefon 0036-70/6308407, adresa e-mail: tiberiu.boca@gmail.com.

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel./fax: (+36-66) 463-079
Președinte: *Marius Maghiaru*
E-mail: uniuneaculturala@gmail.com
Website: www.romanul.hu

Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1
Tel., fax: (+36-66) 463-951
Președinte: *Tiberiu Juhász*
E-mail: atru@globonet.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72
Tel.: (+36-1) 384-8394
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 535 69 12
Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.
Ambasador: *Victor Micula*
Website: <http://budapesta.mae.ro>
E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5
Tel./fax: (+36-62) 424-431, (+36-62) 424-429
Telefon mobil de permanență: (+36 30) 6777 980
Consul general: *Ioan Fodoreanu*
Website: <http://szeged.mae.ro>
E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12
Tel.: (+36-66) 465-130
Fax: (+36-66) 465-142
Telefon mobil de permanență: (+36-30) 635-7181
Consul general: *Florin Trandafir Vasiloni*
Website: <http://gyula.mae.ro/>
E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8
Tel., fax: (+36-66) 463-079
Director: *dr. Maria Berényi*
E-mail: romanintezet@gmail.com
Web: www.romanintezet.hu

Institutul Cultural al României de la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5
Tel.: (+36-1) 383-2693, fax: (+36-1) 383-5345
Director: *Gabriela Matei*
E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.hu
Web: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.
E-mail: rki.szeged@invitel.hu

Balul promoției 2011-2015, de la Liceul „N. Bălcescu” din Jula

Relatare despre eveniment
în pag. a 3-a

FOAIA
românească
20 februarie 2015
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2012: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Ministerul Afacerilor Externe - Departamentul Politici pentru Relația cu Românii de Pretutindeni (București, România).